Ulkoministeriö NEUVOSTORAPORTTI UM2022-00564

POL-30 Saania Simi(UM) 19.05.2022

Asia
Ulkoasiainneuvosto 16.5.2022

Kokous
16.05.2022

16.5.2022 pidetyn EU:n ulkoasiainneuvoston pääaiheet olivat Länsi-Balkan ja Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys, mukaan lukien pakotteet. Lisäksi ulkoministerit keskustelivat Ukrainan ulkoministeri Kuleban sekä Kanadan ulkoministeri Jolyn kanssa. Kokouksen ajankohtaisaiheina olivat korkean edustajan matka Panamaan ja Chileen, Palestiinan rahoituskysymykset, Turkin tekemät ilmatilaloukkaukset ja Etiopian tilanne.

Ulkoasiainneuvoston ajankohtaisten aiheiden alla korkea edustaja informoi matkastaan Panamaan ja Chileen. Euroopan unionin tulisi syventää yhteistyötään Latinalaisessa Amerikassa. Auki olevat kauppa- ja yhteistyösopimukset tulisi saattaa päätökseen.

Palestiinan rahoituskysymyksen osalta tilanne on yhä avoin; 22 maata piti puheenvuoron korostaen tilanteen nopeaa ratkaisua. Erilaisia ratkaisuehdotuksia on tuotu esille.

Ulkoasiainneuvosto jatkoi keskustelua Turkin tekemistä ilmatilaloukkauksista alkuvuoden aikana. Turkille tulee alleviivata sen sitoumusten ja kansainvälisen lainsäädännön noudattamista. Tässä yhteydessä viitattiin myös Suomen ja Ruotsin Nato-hakemuksiin ja todettiin kyseessä olevan ratkaiseva hetki Turkille; Turkin on päätettävä kenen puolella he ovat.

Etiopian tilanne; humanitaarisen avun perillepääsyssä on edelleen suuria vaikeuksia. Asiasta tulee keskustella kesäkuun ulkoasiainneuvostossa, ja Euroopan ulkosuhdehallinnolta tarvitaan optiopaperi.

Länsi-Balkan -keskustelussa painottuivat laajentumispolitiikan tärkeys ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan konteksti. Jälkimmäisen osalta EU:n muun muassa toivottiin lievittävän sodan vaikutuksia Länsi-Balkanilla. Suuri osa jäsenmaista peräänkuuluttivat Albanian ja Pohjois-Makedonian jäsenyysneuvottelujen käynnistämistä viipymättä. Muista kysymyksistä esille nousivat muun muassa Bosnia-Hertsegovinan tilanne, Serbia-Kosovo-dialogi sekä yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyminen.

Korkean tason Länsi-Balkan-konferenssi järjestetään 23.6., aiheinaan muun muassa energiaturvallisuus ja nuoriso. Presidentti Macronin aloite Euroopan poliittisesta yhteisöstä ei tule korvaamaan laajentumispolitiikkaa; aloitetta täsmennetään myöhemmin.

Ulkoasiainneuvosto kävi epävirallisen keskustelun Ukrainan ulkoministeri Kuleban sekä Kanadan ulkoministeri Jolyn kanssa. Ulkoministeri Kuleba toivoi EU:lta toimia Venäjän vastaisiin pakotteisiin, aseapuun ja EU-jäsenyysperspektiiviin liittyen. Jäsenmaat ovat laajasti vaikuttuneita Ukraina vastarinnasta ja viestivät valmiudesta tukea Ukrainaa kaikilla tasoilla.

EU:n 6. pakotepakettiin toivottiin ratkaisua. Haasteena nähdään venäläisestä öljystä luopumisen korkeat kustannukset tietyille jäsenvaltioille sekä öljyn hinnan nousu. Itse pakotteissa, aikatauluissa tai siirtymäajoissa ei nähdä ongelmia. EU:lta toivotaan solidaarisuutta ja apua kustannusten kanssa. Muissa asioissa muun muassa Suomi kertoi käynnissä olevista turvallisuusp

Ulkoasiainneuvoston avaus

A-kohdat hyväksyttiin asialistojen 9014/22 (lainsäädäntöasiat) ja 9013/22 (muut kuin lainsäädäntöasiat) mukaisesti.

Ajankohtaiset aiheet

Korkea edustaja kertoi matkastaan Panamaan ja Chileen, jossa hän tapasi 21 Keski-Amerikan ja Karibian maan edustajaa. Keskusteluissa oli esillä muun muassa Venäjän hyökkäys Ukrainaan, mutta esiin nostettiin myös kriittisiä näkemyksiä pakotteiden toimeenpanon osalta. Yhteistyötä ja läsnäoloa alueella olisi hyvä syventää, ja lisäksi auki olevat yhteistyösopimukset tulisi vihdoin saada päätökseen mm. Chilen ja Meksikon kanssa. Toiveena on, että Espanjan puheenjohtajakaudella pystytään lisäämään yhteistyötä entisestään.

Palestiinalle osoitettu taloudellinen tuki: aiheesta keskusteltiin myös viime kerralla, silloin yhteensä 19 jäsenmaata ilmaisi selkeän kantansa, jotta asiassa pystytään etenemään ja varat vapauttamaan palestiinalaishallinnolle. Asiaan toivotaan nopeaa ratkaisua. Asiasta on myös keskusteltu Palestiinan ja Israelin ministereiden kanssa, ja myös Israelin ministeri on pyytänyt tilanteen ratkaisemista. Jumissa on sekä vuoden 2021 varat, että vuoden 2022 varat. Toiveena on nopea päätöksenteko asiassa. N. 80,000 palestiinalaisperhettä saa yleensä 4 sosiaalitukierää vuodessa, mutta viime vuonna näitä jaettiin yhteensä vain yksi per perhe. Lisäksi varoilla tuetut sairaalat ovat joutuneet rajoittamaan toimintaansa huomattavasti. Monet korostivat EU-Israel –assosiaationeuvoston pikaista järjestämistä.

Turkin tekemät ilmatilaloukkaukset: Jännitteet ovat tänä vuonna taas kasvaneet. Turkki on tehnyt 2240 ilmatilaloukkausta ja 121 ylilentoa kreikkalaisten saarien päältä neljässä kuukaudessa. Pelkästään 27.4. suoritettiin 42 ylilentoa, kun koko viime vuonna yhteensä tehtiin 48 ylilentoa. Turkille tulisi alleviivata sen sitoumusten ja kansainvälisen lainsäädännön noudattamista. Turkin kanssa on käytävä dialogia ja välitettävä EU:n selkeät viestit. EU-jäsenmaiden alueellista koskemattomuutta tulee kunnioittaa. Tässä yhteydessä viitattiin myös Suomen ja Ruotsin Nato-hakemuksiin ja todettiin kyseessä olevan ratkaiseva hetki Turkille; Turkin on päätettävä kenen puolella he ovat.

Kokouksessa nostettiin esille myös **Etiopian** huolestuttava tilanne viimeaikaisista positiivisista askeleista huolimatta. Humanitaariselle avulle on edelleen suuri tarve monilla alueilla, ja sen perillepääsyssä on edetty rajatusti. Positiivista on, että osapuolet ovat todenneet humanitaarisen

aselevon ja väkivaltaisuuksien lopettamisen. Etiopiasta tulisi keskustella kesäkuun ulkoasiainneuvostoissa. Muistutettiin, että aihetta tulisi pitää aktiivisesti esillä, sillä Tigrayn tilanne on todella vakava, apu pääsee perille vain tipoittain eikä se vastaa kokonaistarpeeseen.

Länsi-Balkan

Neuvostossa keskusteltiin Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan ja sen vaikutuksista Länsi-Balkanin tilanteeseen. Ukrainan, Georgian ja Moldovan jätettyä EU-jäsenyyshakemuksensa laajentumispolitiikan edistymistä Länsi-Balkanilla pidetään entistä tärkeämpänä. Pohjois-Makedonian ja Albanian jäsenyysneuvottelut tulisi käynnistää. Länsi-Balkanin kumppaneiden tulee edistää erityisesti demokratiakehitystä, rekonsiliaatiota ja hyviä naapuruussuhteita. Maat ovat tuominneet Venäjän toimet YK:ssa ja pakotteisiin liittyneet ansaitsevat kiitoksen. Valitettavasti Serbian positio ei ole enää yhteensopiva EU:n linjausten kanssa. Länsi-Balkanin ankkuroimiseksi tiiviimmin Euroopan unioniin tarvitaan vahvempaa poliittista sitouttamista, enemmän vierailuja, korkean tason tapahtumia sekä kumppaneiden ottamista mukaan yhteistä tulevaisuutta koskeviin keskusteluihin. Länsi-Balkanin resilienssiä tulee parantaa Venäjän painostukseen ja hybridiuhkiin (erityisesti disinformaatio ja kyber) vastaamiseksi. Kokonaan yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyneiden kumppaneiden tukemisen tulee olla prioriteetti. Länsi-Balkanin kumppaneita tulee myös suojella taloudelliselta epävakaudelta ja alueellisen integraation, energiasiirtymän ja yhteyspolitiikan tukeminen on keskeistä. Ihmisten välisiä yhteyksiä sekä opiskelija- ja työntekijöiden vaihtoa tulee lisätä. Tulee varmistaa, että alueeseen tiiviisti kytkeytyneet jäsenvaltiot vahvistavat EU:ta eivätkä muodostu haitaksi.

Venäjän hyökkäyssodan tulisi vahvistaa EU:n sitoutumista Länsi-Balkaniin. Euroopan turvallisuus, vakaus ja rauha edellyttävät niiden toteutumista alueella. Ukrainan, Georgian ja Moldovan jäsenyyshakemukset vahvistivat viestiä EU:n ja laajentumispolitiikan merkityksestä. Länsi-Balkanilta odotetaan tuloksia, mutta myös EU:n on tehtävä osansa kaikkia kohtaan. Tärkeintä on eri maiden kohdalla esimerkiksi järjestää vuoropuhelua, pohtia muun muassa viisumiasioita ja tukea edistymistä esimerkiksi oikeusvaltiotavoitteissa. Päätöksiä olisi tarpeellista tehdä nopeasti.

korkean tason Länsi-Balkan-konferenssi järjestetään 23.6. Fokuksessa on konkreettiset yhteistyöalat, kuten energiaturvallisuus ja nuoriso. Presidentti Macron aikoo auttaa Bulgariaa ja Pohjois-Makedoniaa kahdenvälisen kiistan ratkaisemisessa – tavoitteena on hallitusten välisten konsultaatioiden järjestäminen Ranskan puheenjohtajakaudella. Macronin aloite Euroopan poliittisesta yhteisöstä ei siis ole vaihtoehto laajentumiselle, vaan pikemminkin astinkivi pitkässä prosessissa. Aloitetta täsmennetään lähitulevaisuudessa.

Keskustelussa painottui laajentumispolitiikan tärkeys. Useat jäsenvaltiot painottivat EU:lta vahvaa sitoutumista alueeseen sekä sen uskottavaan EU-perspektiiviin. Monissa puheenvuoroissa myös toivottiin, että myös Länsi-Balkanin kumppanit osoittavat olevansa tosissaan sitoutumisessaan uudistuksiin ja eurooppalaisiin arvoihin. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan osalta EU:lta toivottiin mm. sodan vaikutusten lievittämistä Länsi-Balkanilla, erityisesti resilienssin vahvistamista disinformaatiota sekä kyber- ja hybridihyökkäyksiä vastaan, energian ja ruoan hinnan kallistumisen vaikutusten lievittämistä sekä tukea Ukrainan pakolaisten vastaanottamiseen. Korostettiin, että tuen avulla tulee osoittaa EU:n arvo Länsi-Balkanin kansalaisille. Tärkeää olisi myös panostaa viestintään, erityisesti keskeisille kohderyhmille, kuten nuorille.

Yhteensä 24 jäsenvaltiota peräänkuulutti jäsenyysneuvotteluiden käynnistämistä Pohjois-Makedonian ja Albanian kanssa viipymättä. Asiassa nähtiin tärkeäksi EU:n linjakkuuden näkökulmasta. EU:n ponnistelut tulee myös kohdentaa oikein: Pohjois-Makedonian on hyväksyttävä demokratian periaatteet, arvioitava omat väitteensä ja pitäydyttävä kahdenvälisessä sopimuksessa. Pohjois-Makedonian ja Albanian jäsenyysneuvottelujen avaaminen on erittäin tärkeää EU:n Länsi-Balkan-politiikalle. Kaikkien asiaan kykenevien jäsenvaltioiden on tärkeää edistää asiaa.

Useat jäsenvaltiot toivat esiin huolensa Bosnia-Hertsegovinan tilanteesta, erityisesti valtiosta irtaantumisretoriikasta ja päätöksenteon blokkaamisesta. Muun muassa **Suomi** katsoi, että sanktioiden on oltava yhtenä vaihtoehtona tilanteeseen vastaamiseksi. Lisäksi todettiin että (lokakuun) yleisvaalit tulee järjestää ja katsottiin, että perustus- ja vaalilain uudistukset on toteutettava niiden jälkeen. Strategisen kompassin muotoilun, jossa mainitaan Bosnia-Hertsegovinan pääkansanryhmät, on oltava lähtökohtana. Jos vaalilakia ei korjata, kyseessä on vakava tasa-arvopuute. EU:n tulee olla valmis sitouttamaan Bosnia-Hertsegovinaa nykyistä enemmän korkealla tasolla. Tarvitaan vahva viesti maan johdolle. Korostettiin, että EUFOR Althean jatko tulee varmistaa; kaikkiin skenaarioihin on kuitenkin valmistauduttava.

Suomen puheenvuorossa tuettiin Länsi-Balkanin EU-perspektiiviä ja korostettiin alueen omaa sitoutumista. Yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyminen on velvollisuus, eikä siitä voi tehdä kompromisseja. Jäsenyysneuvottelut Albanian ja Pohjois-Makedonian kanssa tulee avata. Venäjän epävakauttava toiminta alueella on lisääntynyt, mukaan lukien disinformaatio ja hybridiuhat. Bosnia-Hertsegovinaa on tuettava, mukaan lukien ainakin kansalaisyhteiskunta ja nuoret. Nuoret tarvitsevat toivoa paremmasta tulevaisuudesta. Poliittisille johtajille tulee antaa selvät viestit: ilman uudistuksia ei ole EU-perspektiiviä. Mahdollisuus taloudellisen tuen pidättämiseen sekä kohdennettujen sanktioiden käyttöön tulee olla olemassa. Serbia-Kosovo -dialogin osalta tulee muistaa iso kuva: tavoitteena on kattava suhteiden normalisointisopimus.

Keskustelussa korostettiin, että Serbian ja Kosovon tulee sitoutua tosissaan dialogiin; asian tärkeys on tehtävä selväksi molemmille. Presidentti Vucicilla on erityinen vastuu, mutta myös Kosovolle tulee korostaa, että molempia tarvitaan. Dialogin etenemättömyys hyödyttää muita tahoja. Kokouksessa useat ilmaisivat tukensa EUSR Lajcakille, jotkut yleisemmin EU:n roolille dialogissa.

Jotkin jäsenvaltiot katsoivat, että erityisesti kokonaan yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja pakotteisiin liittyneet Länsi-Balkanin kumppanit tulee palkita. Vaihtoehtoina tälle mainittiin myös muun muassa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteistyön laajentaminen kutsumalla kyseessä olevia kumppaneita epävirallisiin kokouksiin ja Gymnichiin. **Suomi**, sekä usea muu valtio painotti jäljellä olevien valtioiden vahvempaa EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittymistä erityisesti pakotteiden osalta.

<u>Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys</u>

EU jatkaa tukeaan Ukrainalle eri tasoilla, Euroopan rauhanrahaston kautta annettavasta neljännestä tukipaketista Ukrainalle on olemassa poliittinen yhteisymmärrys. EU:n tulee jatkaa diplomaattista vaikuttamistyötään mm. Afrikassa, Lähi-idässä ja Latinalaisessa Amerikassa. Venäjän hyökkäyksen globaalit vaikutukset tuntuvat laajasti ja EU:n tulee pystyä selittämään kantojaan. Venäjän disinformaatioon pitää pystyä vastaamaan mm. Länsi-Balkanilla ja Afrikassa. EU:lla tulee olla valmis tukemaan niitä maita, jotka kärsivät eniten sodan heijastusvaikutuksista.

Keskusteluun osallistui myös **Ukrainan ulkoministeri Dmytro Kuleba.** Hän totesi Venäjän jatkavan hyökkäystään ja Ukrainan kärsivän suuria tappioita. Tässä tilanteessa Ukraina toivoo EU:lta toimia erityisesti Venäjän vastaisiin pakotteisiin, aseapuun ja EU-jäsenyysperspektiiviin liittyen. EU sai kiitosta aiemmista pakotepäätöksistä, mutta nyt on tärkeä edetä pidemmälle erityisesti energiapakotteissa, vaikka pakotteiden laajentaminen muuttuukin EU-jäsenmaille jatkuvasti vaikeammaksi. Samoin tulisi edetä pidemmälle finanssisektorin pakotteissa, rajoittaa Venäjän vientiä rajoittamalla kaikkien Venäjältä saapuvien alusten pääsyä EU:n satamiin sekä laajentaa pakotelistauksia ja mediasektorin pakotteita.

Kuleba kiitti EU:ta tuesta Euroopan rauhanrahaston kautta. Jatkossa tukea tarvitaan muun muassa miinanraivaukseen. Erityisen tärkeää olisi edetä Ukrainan EU-jäsenyysperspektiivin osalta. Sota tulee jatkumaan niin kauan kuin Putin uskoo, että Ukrainan länsi-integraatio ei ole realistinen mahdollisuus. Ukrainassa 90% kansalaisista tukee EU-jäsenyyttä. Jos Eurooppa-neuvosto ottaisi asiaan myönteisen

kannan kesäkuussa olisi tämä ennen kaikkea poliittinen liike, jolla sidotaan Ukraina EU-integraatioon. Ukraina ei halua ohituskaistaa ja ymmärtää, että paljon työtä on edessä. Länsi-Balkanin jäsenyysprosessit tulisi käsitellä erillään Ukrainasta.

Kanadan ulkoministeri Melanie Joly nosti esille myös Kanadan toimien keskittyminen seuraaville sektoreille: aseapu, tiukat pakotteet, humanitäärinen apu, tuki Ukrainan pakolaisille, vastuuvelvollisuuden toteutuminen, Venäjän disinformaation vastustaminen, tuki miinanraivaukselle, Ukrainan viljanviennin tukeminen, jälleenrakennuksen käynnistäminen ja Euroopan energiaturvallisuuden tukeminen.

Jäsenmaat olivat laajasti vaikuttuneita Ukraina vastarinnasta sekä viestivät valmiudestaan tukea Ukrainaa kaikilla tasoilla. Useat jäsenmaat ilmaisivat valmiutensa edetä pakotteissa mahdollisimman pian. Aseapua oltiin valmiita jatkamaan kahdenvälisesti ja toisaalta uusi Euroopan rauhanrahaston kautta annettava tukierä nähtiin tärkeänä. Miinanraivaus on yksi tärkeä sektori, jolla Ukrainaa tulee tukea. Ukrainan EU-perspektiivin osalta odotetaan komission arviota, ennen sen saamista jäsenmaat kommentoivat EU-jäsenperspektiiviä lämpimästi, mutta aste-eroilla. Globaalin ruokaturvan heikkeneminen on vakava ongelma, johon tulee vastata mm. etsimällä vaihtoehtoisia vientireittejä ukrainalaiselle viljalle. Ukrainan jälleenrakennus on saatava käyntiin mahdollisimman pian. Vastuuvelvollisuuden toteutuminen nähtiin tärkeänä, ml. tuki todisteiden keräämiselle sotarikoksista.

Suomi totesi puheenvuorossaan transatlanttisen solidaarisuuden Ukrainalle olleen vahva. Vastauksemme on ollut vahva ja EU:n tulee lähettää vahvat viesti jatkossakin mm. pakotteiden kautta. Suomi on tukenut Ukrainaa humanitäärisen avun, kehitysyhteistyön ja materiaaliavun kautta. Vastuullisuus sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan tulee varmistaa ja Suomi on tukenut tätä työtä mm. taloudellisesti sekä asiantuntija-avulla.

Loppupuheenvuoroissaan **ulkoministeri Kuleba** kiitti EU:ta tähän mennessä tehdyistä päätöksistä, jotka ovat olleet monelle jäsenmaalle vaikeita. Euroopan unionin osalta todettiin EU:n tarve sopeutua muuttuvaan tilanteeseen. Tähän mennessä tämä on tarkoittanut mm. siirtymistä materiaalituessa raskaampaan aseistukseen. Venäjä ei näytä voittavan sotaa, EU tulee olemaan oikealla puolella historiaa, mutta Ukraina kärsii sodasta tappiot.

Pakotteet

Kokouksessa nostettiin esiin EU:n 6. pakotepaketti ja tarvittavat toimet sen loppuun saattamiseksi. Jäsenmailta pyydettiin poliittista ohjausta Coreperin jatkokeskusteluille aiheesta ja korostettiin asian kiireellisyyttä.

Huoleksi pakotepaketissa nostettiin energiakysymyksiä ja kansallisia herkkyyksiä ja erityispiirteitä niihin liittyen. Luopuminen Venäläisestä öljystä on todettu joidenkin toimesta kalliiksi ja toiveita näiden kustannusten kompensoinnista esitettiin. Selkeänä oli linja siitä, että Venäjän tulee maksaa hyökkäyksestään. Keskustelussa ilmenneet huolet on välitetty eteenpäin. Esityksiä ratkaisuista odotetaan ja EU:lta toivottiin solidaarisuutta asiassa. Keskustelussa tarkasteltiin myös Venäläisen putkissa tulevan öljyn määrää suhteessa meriteitse kuljetettavaan öljyyn.

Kokouksessa korostettiin kaikkien jäsenmaiden velvollisuutta etsiä kompromisseja ja ratkaisuja, sekä asian ripeää ratkaisemista. Esiin nostettiin kuitenkin jäsenmaiden vahva tahto edetä pakotepaketin kanssa. Pakotteiden johdosta jäsenmaat ovat esimerkiksi moninaistaneet energianlähteitään ja hyväksyneet niistä koituvia kustannuksia, mutta solidaarisuus koetaan tärkeämmäksi

Haasteista huolimatta tilanne etenee ja haasteita pyritään ratkaisemaan koko ajan. Keskustelussa haluttiin muistuttaa, että kaikki jäsenvaltiot ovat tehneet töitä pakotteiden eteen. Esiin nousi myös energiavarmuus kaasun osalta, ja haluttiin muistuttaa, että myös Venäläinen kaasu on merkittävä energiamuoto joillekin jäsenvaltioille. Pakotteiden vuoksi monet olemassa olevan kaasureitit voivat

katketa. Rauhallisina aikoina ratkaisuja öljyn suhteen on helpompi löytää. Aihe on herättänyt keskustelua kauttakulkumaiden keskuudessa poliittisen suhtautumisen näkökulmasta. Keskusteluja ollaan valmiita jatkamaan, mutta toiveena nostettiin esille pakotteet meriteitse kuljetettavia kohtaan; näitä pidettiin nopeampana vaihtoehtona.

Toiveena on nopea ratkaisun löytyminen. Keskusteluja jatketaan.

Muut asiat

Muun muassa **Suomi** kertoivat käynnissä olevista turvallisuuspoliittisista keskusteluistaan.

Suomi totesi hallituksen ja presidentin päättäneen eilen hakea Nato-jäsenyyttä. Eduskunta keskustelee asiasta parhaillaan. Tässä kohtaa prosessia eduskunnan ei ole välttämätöntä äänestää asiasta, mutta hallitus on halunnut sitouttaa eduskunnan mukaan prosessiin ilmentämään laajaa tukea asialle. Myös kansan keskuudessa laajaa tukea jäsenyydelle. Suomi välittää kiitoksensa kaikille Nato-maille prosessin aikana. Suomen Nato-jäsenyys vahvistaisi Itämeren alueen turvallisuutta ja vakautta; Suomi on turvallisuuden tuottaja.

Suomen edustajat

Valtiosihteeri Johanna Sumuvuori ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat	UAN Ulkoasiainneuvosto, Ukraina, Venäjä, YUTP, Länsi-Balkan
Hoitaa	**UM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PE, PLM, SM, TEM, TULLI, VM, VNK, YM